

ỒI CHAO ÔI! CON TÔI!

NĂM giờ sáng ngày 24 tháng chạp. Trong một làng gần thành-phố Hà-nội, gà đã gáy mấy lần, nhưng ai nấy còn ngủ yên vì trời lạnh lắm. Tiếng xe-hơi chạy, xe kéo lạch-xếch, tiếng rao bán bánh mì,... còn chỉ nữa? Trời tối, gió lạnh.

Thế mà không phải ai nấy ngủ yên đâu. Trong một nhà tranh hiu-quạnh kia có một ngọn đèn dầu lửa hiu-hắt. Trên cái giường tre ngời xo-ro một bà trạc ngót bốn mươi tuổi, bận cái áo bông vá hàng chục mảnh, ngoài quần cái mền nỉ rách. Thỉnh-thoảng một cơn ho sù-sụ đưa lên, rồi bà ngồi thổ hồng-hèn. Bà sờ-soạng trên chiếu một lúc như kiểm vật gì; kiểm mãi không được, bà mới cất giọng khàn-khàn nhưng đầy sự yêu-thương mà gọi rằng:

— Trung ơi! Mẹ bảo đây!

— Dạ!

Rồi một cậu con trai 14 tuổi đứng thẳng bên giường, đợi mẹ sai-bảo.

— Con làm gì dưới ấy thế?

— Dạ, thưa mẹ, con đang nấu cơm để mẹ soi, gần chín rồi.

— Con tìm bình nước, rót cho mẹ một chén. Tội-nghiệp con tôi! Trời bắt tội tôi dui-mù nên con tôi phải khổ.

Rồi hai giọt nước mắt đã lấp-lánh dưới ánh ngọn đèn dầu lửa. Cảm-động quá, Trung nghẹn-ngào, thồn-thức yên-ủi mẹ rằng:

— Mẹ cứ bình-yên.

— Con có lạnh không? Lấy áo gi-lê, áo mền mà bận, con ạ!

— Dạ, thưa mẹ con còn ít tuổi, không lạnh lắm. À thôi, để con xuống bếp bưng cơm lên mẹ soi.

Bà Hai ăn cơm, Trung ngồi trên chõng nhìn mẹ, lòng cậu thương-xót người đã cru-mang, nuôi-nấng và dạy-dỗ mình. Dẫu chỉ 14 tuổi đầu, cậu cũng quyết chịu mọi thứ khó-khăn, cực-nhoc để đền ơn mẹ. Bà Hai ăn hết một chén thì Trung lại bới cơm và gấp món ăn cho bà. Món ăn, than ôi, món ăn buổi sáng sớm của nhà nghèo thì có gì đâu? Một đĩa dưa, mấy miếng củ cải dầm nước mắm, thế là hết.

Hầu bữa mẹ xong, Trung cất mâm nơi gầm giường, chào mẹ rồi đi làm. Bà Hai còn dặn với:

— Con đi đường cẩn-thận, nghe!

— Thưa vâng.

Bấy giờ đã sáu giờ rưỡi. Trời sáng lặn. Ngoài đường người đi kẻ lại nhiều lắm. Xe điện chạy âm ầm. Trung phải đi hai cây số mất nửa giờ đến tiệm sách của ông Viễn, là nơi cậu làm việc. Chơn giẫm đất lạnh lắm, nhưng cậu đi hăng-hái, mặt vẫn tươi-cười vì làm trọn bổn-phận.

Cậu sung-sướng lắm và tự cho là mình được bước may. Mà may thật. Cái nhà tranh cũ-nát kia là nơi mẹ con cậu ở với nhau từ khi cậu ra đời, còn cha cậu là ai thì cậu nào có biết. Mỗi khi cậu hỏi, mẹ chỉ đáp rằng:

— Con còn bé, chưa biết việc ấy được.

Cậu mới đậu kỳ thi Sơ-học Pháp-Việt tháng sáu vừa rồi, thì bà Hai vì thức khuya may-vá kiểm ăn và vì lòng buồn-bực nhiều nỗi, pên sanh ra đau mắt nặng mà hóa dui-mù. Những cậu, những cô bằng tuổi Trung còn đang

mải vui-chơi, nào có biết lo-lắng là gì, song cậu đã phải đi kiếm việc làm để nuôi mẹ và mình. Cậu đi xin việc, hết vào nhà in này xin chơn sắp chữ, lại vào nhà báo kia xin viết bằng, nhưng chẳng ông chủ nào chịu dùng «thằng ranh con» ấy.

Trung đã ngã lòng, không biết tinh sao, đành ngồi trên ghế vườn Paul

Bert mà khóc ngấm-ngấm. Bỗng có một bàn tay nhẹ nhàng đặt trên vai cậu, cậu giật mình, nhìn lên, thấy một ông bạn tây rất sang, trạc bốn mươi tuổi, vẻ mặt hiền-từ, đương đứng nhìn mình dăm dăm. Trông cậu có vẻ con nhà ăn học, ông kia mới hỏi một vài câu bằng tiếng Pháp, thì cậu đáp rất trôi-chảy. Ông bèn ngồi xuống bên cạnh cậu, chuyện-trò rất vui-vẻ. Gặp dịp, cậu mới bày-tỏ nỗi mình và xin ông hết lòng giúp-dỡ. Thì ra ông tên là Viễn, chủ một tiệm sách lớn ở Hà-nội. Nghe cậu nói xong, ông đặt tay lên vai cậu mà rằng:

— Cậu sẽ đến giúp việc tôi, buổi sáng từ bảy giờ đến mười hai giờ, buổi chiều từ hai giờ đến bảy giờ. Cậu sẽ ăn tại nhà tôi hai bữa và tôi trả cậu mỗi tháng sáu đồng.

Trung mừng quá, nắm tay ông Viễn mà cảm ơn không dứt. Kể từ ngày đó, buổi sáng cậu dậy thật sớm, nấu cơm cho mẹ ăn, rồi đi làm, đến tối về

lại nấu cơm cho mẹ ăn. Cậu làm việc rất chăm-chỉ, đối với ông chủ và khách mua hàng rất lễ-phép, thứ nhất là cậu đến đúng giờ và rất thật-thà, nên được mọi người yêu-mến. Cậu ham học lắm, lại được ngồi luôn trong tiệm sách, nên hay lấy sách ra đọc.

◇ ◇ ◇

Cậu Trung còn đương mải suy-nghĩ về những năm tháng đã qua thì đã tới cửa tiệm sách ông Viễn. Vào khoảng chín giờ rưỡi, ông từ trên lầu bước xuống, nói với sáu bảy người làm công rằng:

— Đến mai là lễ kỷ-niệm Đức Chúa Jê-sus giáng-sanh, tôi sẽ cho anh em nghỉ hết cả, và mời anh em đứng mười một giờ ngày mai đến đây cùng tôi dự tiệc mừng.

Ồ! Dự tiệc!
Từ thuở mẹ

sanh ra, Trung có bao giờ được dự tiệc đâu. Cậu vui-sướng hơn ai hết; tối về, cậu vội báo tin cho mẹ biết, nhưng cậu lại kém vui vì mẹ không được đi dự tiệc.

Sáng hôm sau là ngày lễ Đức Chúa Jê-sus giáng-sanh. Vào khoảng mười giờ rưỡi, Trung chào mẹ mà đi dự tiệc. Cậu có nghe nói về Đức Chúa Jê-sus, nhưng không biết Ngài là ai và đã làm gì. Chắc Ngài là một Đấng đáng kính-trọng lắm, nếu không, sao lại gọi «Đức Chúa?» Cậu muốn biết thêm về Ngài, nên định sẽ xin ông

Trung giờ tìm ảnh cho ông Viễn coi

Viễn cắt nghĩa cho mình, vì ông tin theo Ngài rất sốt-sắng.

Trong một phòng rộng-rãi trên lầu nhà ông Viễn, bày rất sang, có cả chậu cây, chậu hoa, ông chủ và sáu bảy người làm công cùng ngồi, sắp dự tiệc vui-vẻ. Ông Viễn đứng dậy cầu-nguyện, rồi nói rằng :

— Hôm nay tôi vui-mừng lắm vì được anh em đến đây họp mặt. Bấy lâu công-việc bộn-hề, chúng ta không có dịp tỏ lòng thân-mật, thật là đáng tiếc. Hôm nay ở nước nào cũng có vô-số người nhóm nhau thờ-lạy Đức Chúa Jê-sus. Ngài là Con một của Đức Chúa Trời, xuống đời này làm người hèn-hạ, chịu chết trên cây thập-tự vì tội của chúng ta, rồi sống lại, lên trời. Nếu chúng ta ăn-năn bỏ tội, dốc lòng tin theo Ngài, ắt sẽ được tha-thứ trọn- vẹn. Tôi rất ước-ao hết thấy anh em sẽ tin theo Ngài để được hưởng mọi ơn-phước quý-báu của Ngài sẵn sẵn cho chúng ta.

Ông nói rất thật-thà, cảm-động. Đọa, ai nấy dự tiệc. Đến lúc ăn tráng miệng, Trung rụt-rè nói với ông Viễn rằng :

— Thưa ông...

— Cái gì, cậu? Ông Viễn hỏi.

— Thưa ông, tôi muốn xin ông một điều...

— Cậu cứ nói, đừng ngại.

— Thưa ông, tôi muốn xin ông cho phép tôi đem phần ăn tráng miệng của tôi về biếu mẹ.

Ông Viễn mỉm cười một cách yêu-thương, đáp rằng :

— Lòng hiếu-thảo của cậu đáng khen lắm. Nhưng cậu cứ ăn đi, tôi sẽ bảo gói phần riêng biếu bà thân cậu.

Vả, bấy lâu nay ông Viễn rất đề ý đến cậu Trung, nên khi ai nấy ra về, ông giữ cậu lại trò-chuyện. Ông hỏi rằng :

— Cậu có bà-con thân-thích gì không?

— Thưa ông, mẹ tôi nghèo, chẳng có ai thêm nhìn-nhận.

— Mẹ cậu vốn là người quê-mùa, hay là người tỉnh-thành?

— Thưa ông, người tỉnh-thành, đây tôi có tấm hình của mẹ tôi.

Cậu luồn tay vào ngực, tháo sợi dây chuyền vàng có tấm hình vẫn đeo ở cổ mười mấy năm nay, trao cho ông Viễn mà rằng :

— Thưa ông, mẹ tôi đeo cho tôi sợi dây này từ hồi mới sanh, dẫu nghèo-túng chừng nào cũng không chịu bán.

Hình chụp một người đờn-ông và một người đờn-bà trạc ngoài hai mươi tuổi. Ông Viễn ngắm một lúc, rồi ôm choàng lấy Trung, khóc nức-nở, thỏn-thức nói rằng :

— Ôi chao ôi! Con tôi!

Trung không hiểu đầu đuôi ra sao, thì ông Viễn đã gạt nước mắt, lộ vẻ mừng-rỡ, nói rằng :

— Con ơi, con phải tha tội cho cha. Mẹ con tức là vợ yêu-quí của cha đấy. Lúc tuổi trẻ, cha giấu mẹ con, đi xa làm-ăn, để mẹ con ở nhà; lúc ấy mẹ con đương có thai con, cách đây đã 14, 15 năm rồi. Sau cha trở về, tin theo Đức Chúa Jê-sus, nhìn-biết tội mình, mới tìm-kiếm mẹ con mãi mà không thấy. Cảm ơn Đức Chúa Trời, ngày nay người đời gặp Cứu-Chúa, còn tôi lại được gặp vợ con. Thôi, chúng ta hãy kíp đi đón mẹ con về đây.... Anh xe đâu? Đánh xe cho tôi đi đằng này, mau! — *Đỗ-dức-Tri*.

HỌC NGHỀ HỮU-ÍCH

Ông Lê-quan-Xuân, tức Xon, chủ tiệm may ở 21 Phố Arras, Sài-gòn, mới gởi tặng bôn-báo một bộ năm quyền sách do ông soạn để dạy may y-phục Tây Nam, có cắt nghĩa rõ-ràng và ghim theo hình vẽ, giúp bà-con tự học một mình cũng thành nghề được. Giá bán mỗi quyền 0\$80, trọn bộ 3\$00, tho-từ và mandats xin gởi cho tác-giả theo địa-chỉ kê trên.

Xin thành-thực cảm ơn ông Xuân và giới-thiệu bộ sách hữu-ích ấy với độc-giả Thánh-Kinh Báo.—*T. K. B.*